

Posudek oponenta práce

Steklíková, Eliška. *Koncepce Age Management v organizacích v České republice*.

Praha, 2012. 198 s., 6 příloh.

Diplomová práce (Mgr.).

Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky a personálního řízení.

Vedoucí práce: PhDr. Renata Kocianová, PhD.

1. Obsah a struktura práce

Téma posuzované práce lze hodnotit jako vysoce aktuální a potřebné, především v kontextu současných demografických a na ně navazujících sociokulturních a politicko ekonomických změn. Důležitost tématu je podtržena skutečností, že Evropská komise vyhlásila rok 2012 Rokem aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity. Na rozdíl od příbuzných témat spjatých s problematikou stárnutí a seniorů však není koncept Age managementu v našich podmínkách komplexněji rozpracován a až na pár výjimek nejsou k dispozici relevantní odborné zdroje. O to byla úloha autorky těžší a je proto potěšující, že se jí podařilo úspěšně naplnit většinu stanovených cílů.

Práce má rozsah 77 textových stran a je rozdělena do 6 samostatných kapitol, Úvodu a Závěru. Celý výklad vhodně doplňují 104 strany zajímavých příloh s vysokou informační hodnotou. Autorka přistupuje ke zpracování tématu z pohledu nejširších souvislostí, což jí umožňuje analyzovat téma na základě mnoha různorodých aspektů.

2. Odborná úroveň

Celý text je pojat velmi komplexně a koncentrovaně. Úvodní kapitoly obecného charakteru jsou funkční a přiměřeně rozsáhlé, s minimem zbytných pasáží. Celý výklad je tak již od samého počátku zacílen na ústřední téma Age managementu. Výše zmíněná strohost některých kapitol je však někdy až nefunkční, a např. hned první kapitola svým výrazně redukováným obsahem ani nenaplnuje svůj název. Část důležitých témat (např. stárnutí, demografické změny, mezigenerační vztahy) je tak pouze zkratkovitě načrtnuta, některé definice a vymezení (stáří, stárnutí, senior) jsou jednostranné, neúplné a výběrové.

Autorka je velmi ambiciózní ve svých cílech, kdy mj. deklaruje snahu doplnit a rozvinout výstupy z projektu Strategie Age Managementu v ČR. Vzhledem k tomu, že na tomto projektu pracoval několik let tým předních odborníků z Finska i ČR, jde o odhodlaní skutečně odvážné a otázkou je, nakolik je reálné. Přínos autorky v každém případě spočívá v doplnění některých dosud nepřilíš rozšířených pramenů a v propojení teoretických východisek s praxí v podobě realizovaného několikastupňového výzkumu. Jedná se o výzkum skutečně rozsáhlý a solidně postavený, s vysokou informační hodnotou. Škoda jen, že obě případové studie mají spíše charakter souhrnu získaných informací, přičemž podrobnější analýza a vzájemná komparace v podstatě absentují. V souvislosti s rozsáhlým dotazníkovým šetřením se autorka nezamýšlí nad jeho validitou, nejsou formulovány ani žádné výchozí hypotézy. Nabízí se otázka, zda rozsah výzkumu neměl být částečně redukován ve prospěch důkladnější interpretace získaných údajů.

Sympatická je snaha autorky nevycházet z jediné perspektivy, ale komparovat různé přístupy a teorie. Z hlediska konceptu AM si podrobně všímá všech podstatných aspektů, včetně v našich podmínkách nově uváděného nástroje Work Ability Index. Pouze pro upřesnění je třeba doplnit, že výsledek WAI není stanoven pouze na základě odpovědí pracovníků, ale ty tvoří pouze část komplexní metodiky, jejíž součástí je např. i lékařská zpráva.

Určitý problém pro mě představuje neustálená terminologie práce. Autorka v úvodních odstavcích poměrně nekonzistentně píše o starších pracovnících, seniorech, starých lidech,

stárnoucích pracovních apod., aniž by bylo používání těchto eufemismů konkrétněji strukturováno. Až později v práci dojde ke specifikaci cílové skupiny na jedince 50+. Paradoxní pak je zařazení informací o programu zaměstnanosti starších osob v USA do kapitoly nazvané Age Management v Evropě (která se navíc z větší části netýká Age managementu, ale obecným přístupem společnosti k seniorům v rámci EU).

3. Práce s literaturou

Soupis bibliografických citací obsahuje mírně nadprůměrný počet 46 pramenů, z toho 6 cizojazyčných, doplňující Bibliografie pak uvádí 14 dalších pramenů, z toho 9 cizojazyčných. Autorce se podařilo shromáždit skutečně reprezentativní kolekci vhodné literatury, včetně titulů v našich podmínkách nepříliš rozšířených. V celém textu pak prokazuje svou schopnost korektně s těmito prameny pracovat a citlivě vybírat vhodné odkazy. Pouze na s. 30 se zmiňuje o direktivě EU, aniž by ji konkretizovala či na ni odkazovala.

4. Grafické zpracování

Z hlediska grafické úpravy je práce vypracována přehledně a zodpovědně, bez výraznějších pochybení.

5. Jazyková úroveň

Z jazykového a stylistického hlediska je práce vypracována pečlivě a je prostá podstatnějších chyb či překlepů. Pouze zcela výjimečně se autorka uchyluje k popularizačně narativnímu stylu subjektivního zabarvení, který není pro samostatnou odbornou práci tohoto typu zcela vhodný (např. „... bylo by smutné rozdělovat ...“, „... pokud bychom se zeptali amerických psychologů ...“ apod.). Neustálená je rovněž podoba ústředního pojmu (age management v textu vs. Age Management v názvech kapitol).

6. Podněty k rozpravě

a) Co vyplývá z údajů získaných v rámci dvou případových studií a je možné získané poznatky zobecnit?

b) Čím by autorka podepřela své tvrzení, že aktuální podmínky pro realizaci Age managementu jsou v ČR „spíše“ příznivé (s. 83)?

7. Závěrečné hodnocení práce

Z celého textu je zřejmé, že autorka se v dané problematice velmi dobře orientuje. K této práci tak nemám z formálního ani odborného pohledu žádné zásadní připomínky. Domnívám se, že ji lze považovat za celkově velmi zdařilou a vyhovující, a proto ji doporučuji k obhajobě s navrhovaným hodnocením velmi dobře

V Praze dne 4. září 2012

PhDr. Michal Šerák, Ph.D.